

Učni priročnik 6:

Prilagajanje zgodb
različnim učnim slogom
in starostnim skupinam
(16–26 let)

Co-funded by
the European Union

1. Cilj / Učni cilji

Green Saga se predstavlja z inovativnim pristopom, zasnovanim za podporo in spodbujanje osebne in poklicne rasti mladih odraslih skozi branje, igro in pripovedovanje zgodb. Namen te vadnice je pokazati vzgojiteljem in mladinskim delavcem, kako prilagoditi zgodbe različnim starostnim skupinam in učnim slogom, s čimer se zagotovi dostopnost in vključenost.

2. Uvod

Pisanje zgodbe, ki je primerna za različne starostne skupine in učne sloge, pomeni strukturiranje pripovedi tako, da je za bralca učinkovita in motivirajoča, hkrati pa ponuja rešitve in pristope, ki omogočajo lažje prepoznavanje, tudi za bralce z učnimi težavami. Pustolovske knjige zaradi svoje interaktivne oblike spodbujajo zavestne odločitve in bralcu dajejo aktivno vlogo.

Poleg izbire teme, povezane s podnebnimi spremembami, in ustreznega upoštevanja smernic za specifične učne težave (SLD), morajo naše knjige upoštevati tudi različne pripovedne mehanizme, ki obravnavajo različne kognitivne sposobnosti, tako da predlagajo različne pristope:

- vizualni pristop;
- slušni pristop;
- kinestetični pristop.

Pri pisanju zgodb bo treba upoštevati tudi čustvene in kulturne potrebe, ki so značilne tako za vzgojitelje kot za različne bralce, da bodo pripovedi ne le zabavne, temveč tudi globoke in smiselne za vse.

3. Vodnik korak po korakih

Zelo pomembno je, da ima vsakdo čas in prostor, ki ga potrebuje za učenje, razvoj ustvarjalnosti in samostojno reševanje problemov, ne glede na svoje sposobnosti ali težave, vendar z vključujočim pristopom. Zato mora prenos znanja in konceptov ter ustvarjanje gradiv potekati na večmodalen način, pri čemer se enakomerno spodbujajo različna čutila – vid, sluh in dotik – da se poveča vključenost, razumevanje in pomnjenje študentov..

a) Vključevanje večučnih kanalov preko pripovednih formatov

Ustvarjanje učnega konteksta, ki nudi podporo, ki je sposobna ceniti edinstvenost vsakega posameznika, je bistvenega pomena za lažji dostop do vsebine, da lahko vsak v celoti izrazi svoj potencial. Multimodalni pristop zato omogoča predelavo z različnimi metodami, ki upoštevajo vse senzorične kanale in kognitivne sloge.

Vizualni pristop

Nekateri ljudje bolje razumejo, ko lahko informacije "vidijo". Ti ljudje so razvili sposobnost, da si v mislih predstavljajo scenarije. Z vizualizacijo lahko vidijo problem in ga premagajo. So ostri opazovalci in potrebujejo vizualno podporo za boljše razumevanje besedila. Zato bo treba gradiva narediti lahko vidna in dostopna z zagotavljanjem :

- **diagramov potekov**, ki razlagajo, kako razviti zgodbo,
- **uporabe barv** za razlikovanje med različnimi deli,
- **slik**, ki pojasnjujejo in ponazarjajo besedilo vodnika.
- Enako pomembno je vključiti **ilustracije z okolji in liki** iz zgodb, saj to krepi povezavo med besedilom in sliko ter bralcem s posebnimi potrebami pomaga, da si odlomke bolje zapomnijo.

Slušni pristop

Vsi se ne odzivajo na vizualne dražljaje; nekateri raje poslušajo. Z aktivnim poslušanjem razumejo in si zapomnijo, možnost pogovora o tem in ustna izmenjava pa izboljša njihove sposobnosti pomnjenja. Zato bo treba zagotoviti slušni pristop.

- Vključiti **zanimive dialoge**, ki omogočajo boljšo identifikacijo in prepoznavanje

različnih likov.

- **Avdio verzija** zgodbe, z deli, ki jih lahko "bralec" posluša, je lahko pomemben doprinos (podcast). Zvočna podpora bo prav tako koristna za informacije in korake, potrebne za ustvarjanje lastne knjige.
- Spletni seminarji- zvočni in vizualni pripomočki, ki postopoma ponazarjajo, kaj storiti.
- V veliko pomoč bodo skupine za poglobljeno razpravo, ustno izmenjavo mnenj in glasno refleksijo

Kinestetični pristop

Pustolovske knjige s svojimi interaktivnimi možnostmi bralcem nudijo dragoceno podporo pri poistovetevanju z liki, vendar to morda ne bo dovolj. Zato bo treba ustvariti situacije in kontekste, ki spodbujajo dejanja, ki učencem omogočajo **učenje**

skozi prakso :

- Vključiti igro vlog.
- Dramatizirajte zgodbo z uprizoritvijo prizorov iz knjige, saj se, kot pravi stari rek, "učimo skozi prakso".

b) Teme in razvoj pripovedi po starostnih skupinah

TLjudje v naši ciljni skupini imajo pogosto globljo občutljivost, sposobnost zaznavanja sprememb z resnično vključenostjo in občutljivostjo. Literatura in knjige, ki so jim namenjene, raziskujejo teme, povezane z njihovimi izzivi: medosebni odnosi, prehod iz otroštva v odraslost, ljubezen, prijateljstvo, svoboda in prihodnost, ki se še nikoli ni zdela tako negotova kot danes.

Petnajst pustolovskih knjig v Zeleni sagi si prizadeva ozavestiti in bralce o podnebnih spremembah, pri čemer poudarja negativne vidike, predvsem pa želi navdihniti upanje in željo po soočanju s problemom in njegovem premagovanju.

- Predstavljajte si junake in junakinje “vseh barv in oblik”, zunaj stereotipov, močne like, ki so zgled, ki znajo spodbuditi pozornost bralcev in kritičnega duha, tako da se lahko vsak človek navdihne, da se vede krepostno in spoštljivo do sveta, v katerem živimo.
- V zgodbe vključite koncept lepote, čudovite plati življenja, vrednosti vseh živih bitij in spoštovanja.
- Poleg podnebne teme vključite vidike, ki bi lahko bili zanimivi (npr. prijateljstvo, ljubezen, konflikten odnos). Zgodbo obogatite s podrobnostmi, temami in situacijami, ki so v skladu s ciljno publiko.
- Ustvarite “verjetno” namišljeno okolje, realističen in verodostojen svet, v katerega se bralci lahko počutijo vključene in potopljene.
- Na voljo je veliko slogov, vključno z distopičnim, temačnim, fantazijskim in celo romantičnim!

“Mlado afroameriško dekle, hči naftnih magnatov, ki se v odprtem konfliktu s svojo družino odloči pridružiti okoljevarstveni skupini ...”

4. Primer praktične dejavnosti

Za spodbujanje mladih k pisanju se lahko ponudijo tečaji kolektivnega in sodelovalnega pisanja, ki imajo močne korenine tudi v Italiji, kot je na primer šola Barbiana.

Primer: "Povej spremembo"

16–20 let

- Ustvarjalno pisanje, navdihnjeno s težko odločitvijo vrstnika.
- Sestavljanje kolektivne zgodbe o trenutnem podnebnem ali okoljskem vprašanju.

21–26 let

- Pisanje realistične ali avtobiografske zgodbe z reflektivnimi elementi.
- Sestavljanje kolektivne zgodbe o trenutnem podnebnem ali okoljskem vprašanju

5. Upoštevanje vključenosti

Študentje s posebnimi učnimi težavami so se naučili živeti s svojimi učnimi težavami, razvijati druge spretnosti in izvajati strategije, ki jim omogočajo premagovanje s tem povezanih težav. Vendar pa ovire in prepreke vedno ostajajo, zato bo treba upoštevati osnovne previdnostne ukrepe in načela, da se zagotovi, da so gradiva vedno v ustrezni in dostopni obliki, ki omogoča prilagodljivost in enostavno uporabo, pravilno senzorično zaznavanje ter čim bolj zmanjša fizični napor.

- Primerne pisave, velikost pisave in razmik
- Dodajanje vsebine v več oblikah: zvok, besedilo, slike.
- Uporabite jasen, preprost in dostopen jezik.
- Oblikujte prilagodljive dejavnosti za različne kognitivne ravni.
- Vključite protagoniste z različnimi kulturnimi ozadji in identitetami.

6. Pričakovani rezultati

Na koncu bodo vzgojitelji in mladinski delavci znali:

- Izbrati pripovedne vsebine in formate, primerne za različne starostne skupine mladih..
- Oblikovati izobraževalne zgodbe, ki so bolj vključujoče, privlačne in dostopne.

7. Priporočena orodja

Za učinkovito oblikovanje in prilagajanje zgodb, ki temeljijo na pustolovščinah, lahko vzgojitelji in učenci uporabijo vrsto orodij, ki so vključena v zbirko virov Zelene sage. Ta orodja nudijo praktično podporo za pisanje, ilustriranje in deljenje zgodb na vključujoč in ustvarjalen način.

- **Grafično Oblikovanje & Postavitev:** Canva, Adobe Express, Genially – uporabno za ustvarjanje vizualno privlačnih postavitev, ovitkov in podpornih gradiv.
- **Ilustracije & Urejanje Slik:** Pixlr, GIMP, Inkscape – za oblikovanje ilustracij, urejanje slik in krepitev vizualnega učenja.
- **Kreativno Pisanje & Pripovedovanje Zgodb:** Twinery, Inklewriter, Storybird – za strukturiranje razvejanih pripovedi, oblikovanje poti in spodbujanje sodelovalnega pripovedovanja zgodb.
- **Zvočno Snemanje:** Audacity, Loom, Ocenaudio – za snemanje dialogov, ustvarjanje podkastov in ponujanje zvočnih različic zgodb za podporo učencem z slušnim učinkom.
- **Dostopnost & Jezik:** ChatGPT, Natural Reader, LanguageTool - za ustvarjanje besedil in omogočanje večje dostopnosti virov za učence s posebnimi potrebami.

8. Bibliografija

CAST. (2018). *Universal design for learning guidelines* (Version 2.2). Retrieved July 15, 2025, from <https://udlguidelines.cast.org/>

Fondazione Patrizio Paoletti. (n.d.). *Stili di apprendimento*. Retrieved July 15, 2025, from <https://fondazionepatriziopaoletti.org/glossario/stili-di-apprendimento/>

Dall'Omo, A. (2011). *Modulo 6 – Stili di apprendimento* [PDF]. Retrieved July 15, 2025, from <https://dallomoantonella.wordpress.com/wp-content/uploads/2011/04/modulo-6-stili-di-apprendimento.pdf>

Digilander. (n.d.). *Stili di apprendimento*. Retrieved July 15, 2025, from <https://digilander.libero.it/lendeuropa/mariani.htm>

FeFe Editore. (n.d.). *Scrittura collettiva*. Retrieved July 15, 2025, from <https://www.fefeditore.com/fefe-editore/scrittura-collettiva>

JSTOR. (n.d.). *Article: [Title not specified]*. Retrieved July 15, 2025, from <https://www.jstor.org/stable/43818123>

LabCD, Università di Pisa. (2018). *La scrittura collaborativa e collettiva* [PDF]. Retrieved July 15, 2025, from <http://www.labcd.unipi.it/wp-content/uploads/2018/05/Lavinia-Salicchi-La-scrittura-collaborativa-e-colelttiva.pdf>

Manuale SIC. (n.d.). *Manuale della scrittura collettiva* [PDF]. Retrieved July 15, 2025, from http://www.scritturacollettiva.org/files/ManualeSIC_0.pdf

Scuola Stoppani. (2014, April 29). *Analisi degli stili e delle strategie di apprendimento*. Retrieved July 15, 2025, from

<https://scuolastoppani.wordpress.com/2014/04/29/analisi-degli-stili-e-delle-strategie-di-apprendimento/>

CTS Cremona. (n.d.). *Stili di apprendimento* [PDF]. Retrieved July 15, 2025, from <https://www.ctscremona.it/userfiles/stiliApprendimento.pdf>

VARK Learn. (n.d.). *VARK: A guide to learning styles*. Retrieved July 15, 2025, from <https://vark-learn.com>

Barbiana2040. (n.d.). *Laboratori*. Retrieved July 15, 2025, from <https://www.barbiana2040.it/laboratori/>

University of Michigan Center for Research on Learning and Teaching. (2025, July 10). *Roundup on Research: The Myth of "Learning Styles"*. Retrieved July 15, 2025, from <https://onlineteaching.umich.edu/articles/the-myth-of-learning-styles/>

Pashler, H., McDaniel, M., Rohrer, D., & Bjork, R. (2008). *Learning styles: Concepts and evidence*. *Psychological Science in the Public Interest*, 9(3), 105–119.

TrueLearn Resource Library. (2023). *Multimodal Learning vs Learning Styles: What Science Says*. Retrieved July 15, 2025, from <https://truelearn.com/resource-library/multimodal-learning-vs-learning-styles-what-science-says/>

Co-funded by
the European Union

Financirano s strani Evropske Unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorjev in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske Unije ali Agencije za mladinske zadeve. Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti organ, ki podeljuje sredstva.

Projektna številka: 2024-2-LT02-KA220-YOU-000293123

All content is under CC BY-NC-SA 4.0